

Parlamentul României

Senat

București, 3 iunie 2015

OPINIA SENATULUI ROMÂNIEI

cu privire la Comunicările Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social și Comitetul Regiunilor - Pachetul privind Uniunea Energetică :

- COM(2015) 80 final - Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European, Comitetul Regiunilor și Banca Europeană de Investiții privind O strategie-cadru pentru o uniune energetică rezilientă cu o politică prospectivă în domeniul schimbărilor climatice ,
- COM(2015) 81 final - Comunicare a Comisiei către Parlamentul European și Consiliu, Protocolul de la Paris privind - Un plan de acțiune pentru combaterea schimbărilor climatice după 2020.
- COM(2015) 82 final - Comunicare a Comisiei către Parlamentul European și Consiliu, privind Realizarea obiectivului de interconectare electrică de 10% - Pregătirea rețelei de energie electrică a Europei pentru 2020.

Senatul României a examinat Comunicările Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social și Comitetul Regiunilor - **Pachetul privind Uniunea Energetică**, conform Protocolului nr. 1, anexat Tratatului de la Lisabona, de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007.

Având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri europene din 21 mai 2015, **Plenul Senatului**, în sesiunea din data de 27 mai 2015, a exprimat următoarele puncte de vedere :

Cetățenii și companiile din România și Uniunea Europeană au nevoie de o gamă variată de opțiuni în domeniul energetic și de prețuri accesibile. ~~Energia ar trebui să fie sigură și durabilă, să respecte mediul înconjurător, iar întreg sectorul energetic ar trebui să fie caracterizat de un nivel mai ridicat de concurență și libertate de alegere pentru consumatori.~~

Menținerea puterii de cumpărare la un nivel care să permită un trai decent dar și creștere economică atât în interiorul Uniunii Europene cât și în exteriorul acesteia impune definirea și protejarea consumatorului vulnerabil. Implementarea unei definiții coerente comune cu privire la consumatorul vulnerabil trebuie să reprezinte o prioritate imediată a României dar și a Uniunii Europene în perioada imediat următoare. Încălzirea locuinței reprezintă pentru statele nou intrate în UE o problemă semnificativă. Numai în România, aproximativ 40% din populație nu – și permite o încălzire adecvată a locuinței conform

Eurofound, în contextul în care România poate fi considerată și este independentă din punct de vedere energetic.

A) Aspecte generale privind poziția României asupra Pachetului - Uniunea Energetică

În ceea ce privește COM(2015) 80 final - Pachet privind Uniunea Energetică - Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European, Comitetul Regiunilor și Banca Europeană de Investiții privind O strategie-cadru pentru o uniune energetică rezilientă cu o politică prospectivă în domeniul schimbărilor climatice .

- România salută includerea unui angajament UE, în proiectul de concluzii ale Consiliului European, privind construirea unei Uniuni Energetice pe baza Comunicării recente a Comisiei și privind evaluarea stadiului implementării acesteia, înainte de sfârșitul acestui an.
- România își exprimă deschiderea sa de a coopera, în perioada următoare, cu Comisia Europeană în vederea elaborării fișei detaliate de țară, care va include toate aspectele concrete pe care le presupune implementarea Uniunii Energetice.
- În același timp, România evidențiază anumite aspecte pe care le presupune crearea Uniunii Energetice, cu relevanță deosebită, respectiv necesitatea dezvoltării unei piețe interne a energiei eficiente și reglementate care să asigure creștere economică și locuri de muncă și să atragă investiții, rolul pe care îl are valorificarea resurselor energetice indigene (inclusiv a potențialului din Marea Neagră) și necesitatea orientării finanțărilor comunitare pentru proiectele ce au în vedere accesarea potențialului autohton, consolidarea securității energetice a întregii Comunități Energetice, cooperarea regională și importanța obținerii sprijinului politic și financiar pentru proiectele energetice care vizează regiunile vulnerabile ale Europei, pentru Centrul și Sud-Estul Europei .
- România a salutat dezbateră publică asupra Comunicării Comisiei Europene privind Strategia de Securitate Energetică Europeană, mai ales în contextul internațional actual de la granița estică a UE.
- România subliniază necesitatea urgentă a regândirii opțiunilor și posibilităților în Europa de Sud-Est în vederea eliminării vulnerabilităților specifice dependenței de o singură sursă externă, precum și a unei solidarități mai crescute atât în interiorul UE, cât și între UE și vecinii săi.
- România apreciază că strategia de Securitate Energetică propusă de Comisia Europeană conține o serie de elemente pozitive și a salutat referirea la:
 - importanța strategică a resurselor energetice autohtone (inclusiv cele neconvenționale),
 - potențialul diferitelor zone noi de resurse precum Marea Neagră și Mediterana de Est,
 - rolul esențial al energiei nucleare,
 - diversificarea corespunzătoare a rutelor și surselor de aprovizionare,
 - prioritizarea celor mai importante Proiecte de Interes Comun,
 - luarea în considerare a importanței securității energetice a părților contractante ale Comunității Energiei, în mod particular Republica Moldova și Ucraina
 - necesitatea investițiilor și interconectărilor regionale (precum interconectarea cu Republica Moldova).

- România susține ideea acordării de prioritate proiectelor de infrastructură în regiunile cele mai vulnerabile din perspectiva securității energetice, precum Europa Centrală și de Est. În acest sens, România a sprijinit și ideea identificării unei liste cu cele mai importante proiecte de interes comun care ar trebui să aibă prioritate în implementare și finanțare. În același timp, România a apreciat importanța consultării statelor membre de către Comisie în momentul stabilirii selecției și criteriilor de selecție pentru proiectele de interes comun în Programul de Lucru.
- În ceea ce privește conexiunea între Cadrul energie-schimbări climatice 2030 și Strategia Europeană de Securitate Energetică, România evidențiază faptul că, deși este necesară abordarea problematicii de energie și climă într-o manieră coerentă, Strategia Europeană de Securitate Energetică ar trebui să rămână un subiect autonom, independent de orice altă politică sau cadru legislativ, pentru a-și putea atinge în mod corespunzător obiectivele strategice printr-o flexibilitate crescută.

În ceea ce privește **COM(2015) 81 final** – Pachetul privind „Uniunea Energetică” - Comunicare a Comisiei către Parlamentul European și Consiliu, **Protocolul de la Paris privind - Un plan de acțiune pentru combaterea schimbărilor climatice după 2020.**

- România apreciază efortul Comisiei de a elabora și adopta Comunicarea ”Protocolul de la Paris - un plan de acțiune pentru combaterea schimbărilor climatice după 2020” în contextul Strategiei-cadru pentru o Uniune a energiei.
- Politicile UE trebuie să țină seama de contextul negocierilor internaționale în domeniul schimbărilor climatice și să nu creeze presiuni suplimentare, neconfirmate de rezultatele negocierilor internaționale, asupra competitivității industriei europene, securității energetice și pieței forței de muncă.
- Considerăm că documentul prezintă o viziune clară pentru un protocol dinamic și transparent, obligatoriu din punct de vedere juridic, care să conțină angajamente echitabile și ambițioase pentru toate statele Părți.

În ceea ce privește **COM(2015) 82 final** Pachet privind Uniunea Energetică - Comunicare a Comisiei către Parlamentul European și Consiliu, privind Realizarea obiectivului de interconectare electrică de 10% - Pregătirea rețelei de energie electrică a Europei pentru 2020.

- ~~România consideră că realizarea, prin intermediul Uniunii Energetice, a unei piețe transfrontaliere puternic interconectate, trebuie să plece de la interesele definite de statele membre în efortul de consolidare a securității energetice regionale. Pentru atingerea obiectivelor de interconectare este nevoie de sprijin financiar european. Din acest punct de vedere, România apreciază că este esențial să utilizăm, de-o manieră flexibilă și complementară, toate fondurile și instrumentele financiare europene disponibile. România salută, în acest sens, posibilitatea angajării viitorului Fond European pentru Investiții Strategice.~~
- România este de acord că îndeplinirea obiectivului de interconectare poate fi realizată prin intermediul Proiectelor de Interes Comun (PCI) și că este importantă cooperarea regională pentru

dezvoltarea capacităților de stocare pentru surplusul de energie din surse regenerabile de energie (SRE).

- Pentru atragerea investițiilor, România apreciază că este nevoie de o actualizare a cadrului de reglementare și de o politică de cooperare regională, având ca prioritate proiectele energetice cu Republica Moldova.

B) Aspecte punctuale care afectează România, direct, din perspectiva Pachetului - Uniunea Energetică

1. COM(2015) 80 final - Pachet privind Uniunea Energetică Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European, Comitetul Regiunilor și Banca Europeană de Investiții privind O strategie-cadru pentru o uniune energetică rezilientă cu o politică prospectivă în domeniul schimbărilor climatice

În construirea unei Uniuni Energetice eficiente, este important să se ia în considerare potențialul specific al fiecărui stat membru de a utiliza resursele energetice indigene și suveranitatea de a-si alege propriul mix energetic, pe principiul neutralității tehnologice, în atingerea obiectivelor de energie și climă.

În acest sens, apreciem că acest principiu ar putut fi mai bine reliefat în Comunicarea COM privind Uniunea Energetică.

Este o certitudine faptul că pentru atingerea țintelor de decarbonizare, multe State Membre au nevoie de opțiunea nucleară și dreptul libertății de a alege propriul mix energetic, inclusiv în plan nuclear.

În acest context susținem și solicităm dreptul libertății României și a fiecărui Stat Membru de a-și alege propriul mix energetic, ținând cont de specificitățile fiecărui Stat Membru armonizate în mod evident cu politicile generale ale Uniunii Europene.

Considerăm că acest drept trebuie acordat nediscriminatoriu¹ și trebuie respectat.

2. COM(2015) 82 final - Pachet privind Uniunea Energetică Comunicare a Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind Realizarea obiectivului de interconectare electrică de 10% - Pregătirea rețelei de energie electrică a Europei pentru 2020

În ceea ce privește integrarea piețelor de energie (PIE), considerăm că Uniunea Energetică ar trebui să stimuleze eforturile depuse de statele membre, autoritățile naționale de reglementare (ANR) și operatorii de transport și de sistem (OST) în vederea intensificării cooperării transfrontaliere.

¹ De exemplu: Favorizarea unor resurse ca RES (surse de energie regenerabile) prin impunerea unei ținte obligatorii (prin Cadrul Climă-Energie 2030 care impune și țintă pe GES (emisii de gaze cu efect de sera) de 40% și respectiv ținta pentru eficiență energetică la nivel UE) pune în mod clar și nejustificat într-o poziție inferioară alte tehnologii « low carbon », care nu vor mai putea contribui în aceeași măsură ca procentaj la mixul energetic, pe măsură ce se conturează tendința de majorare a acestor ținte pentru anumite resurse la nivel european, un exemplu semnificativ în acest sens fiind domeniul nuclear. Din acest punct de vedere, menționarea arbitrară a unor anumite tipuri de resurse în detrimentul altora, mai ales în detrimentul unor tehnologii « curate » din perspectivă climatică nu avantajează strategia de climă pe termen lung a Uniunii Europene.

În acest sens, aderarea unor state membre din Regiunea Sud - Est Europeană ca România, ca membru cu drepturi depline, la proiecte precum Proiectul de cuplare a piețelor de electricitate din regiunile nord-vest și central - est europene, ar trebui să fie una din soluțiile necesare și legitime care vizează să apropie Europa de crearea unei piețe unice interne a energiei, reale și funcționale.

În acest sens, apreciem că oportună ar fi mai multă flexibilitate în ceea ce privește procesul de cuplare a pieții, deoarece păstrarea regiunilor în forma prevăzută la nivelul anilor 2005 începe să devină o problemă pentru statele membre din estul Europei, precum România și Bulgaria, care la momentul respectiv nu erau state membre ale UE.

În consecință, aceste două state membre sunt obligate, în mod mai mult sau mai puțin evident, să urmeze dezvoltările din sud-estul Europei care sunt mai puțin avansate (întrucât regiunea a 8-a, în care sunt cele două state, include atât țări UE, cât și non-UE) și în momentul în care încearcă să urmeze dezvoltările din zonele centru-vest și nord-vest ale Europei, întâmpină rezistența unora din statele membre din regiunile deja constituite.

În plus considerăm că această "abordare regională" care se bazează pe regiuni constituite acum 10 ani, nu ar trebui și nu trebuie să devină un obstacol în calea obiectivului european comun privind Piața Internă a Energiei.

Prin urmare, ne exprimăm speranța că toate statele membre UE implicate, Germania, Austria, Slovenia, Cehia, Ungaria, vor accepta participarea României ca membru cu drepturi depline la Proiectul de cuplare a piețelor de electricitate din regiunile nord - vest și central - est europene.

În plus, considerăm că este necesară respectarea de către autoritățile și instituțiile Uniunii Europene, a principiilor egalității și tratamentului nediscriminatoriu între Statele Membre ale Uniunii Europene, în ceea ce privește participarea României ca membru cu drepturi depline la Proiectul de cuplare a piețelor de electricitate din regiunile nord - vest și central - est europene și acceptarea entităților române (Autoritatea Națională de Reglementare pentru Energie - ANRE și Operatorii de transport și de sistem naționali - Transelectrica, Opcom) implicate în Proiectul de cuplare a piețelor de electricitate din regiunile nord - vest și central - est europene, ca membrii cu aceleași drepturi și obligații, egale cu ale celorlalte entități reprezentând celelalte State Membre din cadrul Uniunii Europene.

Subliniem importanța efortului de asigurare a unei mai bune coordonări pentru stabilirea poziției UE în dialogul cu partenerii externi și diversificarea acestor parteneri.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI

Ioan CHELARU

